

Code of Conduct Meldings- & Klokkenuidersregeling PwC Nederland

Inleiding

PwC wil een betrouwbare organisatie zijn en blijven. De bedrijfscultuur wordt gekenmerkt door transparantie, zorgvuldigheid en integriteit. Dat volgt ook uit onze Code of Conduct. Desondanks kunnen zich zakelijke misstanden of incidenten voordoen.

De Code of Conduct Meldings- & klokkenluidersregeling heeft tot doel om (vermoedens van) zakelijke misstanden of incidenten veilig binnen de organisatie van PwC aan de orde te kunnen stellen en op adequate wijze te behandelen, zodat tijdig passende maatregelen kunnen worden genomen. De regeling geldt voor medewerkers van PwC, maar ook voor derden. Op deze manier kan deze regeling bijdragen aan de bestaande best practices om ethisch handelen te bevorderen, kwaliteit te verbeteren en misstanden of incidenten te voorkomen en tegen te gaan.

De Code of Conduct meldings- & klokkenluidersregeling heeft betrekking op zakelijke misstanden, zoals fraude, oplichting, oneigenlijk gebruik van bedrijfsmiddelen of het manipuleren van informatie, en speelt in relatie tot een klant of in relatie tot PwC als organisatie.

Voor behandeling van klachten van persoonlijke aard die liggen in de sfeer van ongewenste omgangsvormen en werkgerelateerd zijn, verwijzen we naar de Code of Conduct Klachtenregeling.

De Code of Conduct Meldings- & klokkenluidersregeling staat niet op zichzelf en dient in samenhang met de overige gedragscodes en richtlijnen van PwC te worden gelezen, waaronder de Code of Conduct, de ICT Gedragscode en de PwC NL Data Protection Policy.

1. Algemene Bepalingen

1.1 Definities

Bta: Besluit toezicht accountantsorganisaties.

Business Conduct Commissie: De commissie die door de Raad van Bestuur is ingesteld en die tot taak heeft een Melding in behandeling te nemen, te onderzoeken en de Raad van Bestuur daarover te adviseren.

Code of Conduct (Gedragscode): De wereldwijde gedragscode die door (de internationale organisatie van) PwC is opgesteld en die beschrijft hoe de binnen PwC werkzame personen zich dienen te gedragen en zaken dienen te doen in uiteenlopende omstandigheden en situaties.

Code of Conduct Partner: De partner die door de Raad van Bestuur is benoemd en verantwoordelijk is voor de implementatie en de handhaving van de Code of Conduct, deze Regeling en alles wat daaruit voortvloeit.

Compliance Officer: De persoon die op grond van artikel 23 lid 1 Bta namens de beleidsbepalers, waaronder de leden van Raad van Bestuur, binnen PwC toeziet op de naleving van de Wta door PwC en door een ieder die werkzaam is voor PwC of verbonden is aan PwC.

Derde:

- degene met een Vermoeden van een Zakelijke misstand of een Vermoeden van een Incident die geen Medewerker is en een Melding doet als bedoeld in artikel 3.1 van deze Regeling of
- degene die een melding doet over de wijze waarop een registeraccountant of een Accountant-administratieconsulent zich bij de uitoefening van zijn beroep jegens de Derde heeft gedragen als bedoeld in artikel 3.2 van deze Regeling.

Directie: De directie van PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V., PricewaterhouseCoopers Advisory N.V., PricewaterhouseCoopers B.V., PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V., Holding PricewaterhouseCoopers Nederland B.V., PricewaterhouseCoopers Certification B.V., PricewaterhouseCoopers IT Services (NL) B.V., PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. of PwC Strategy & (Netherlands) B.V.

Externe Melding/Klokkenluiden: melding door een Medewerker of een Derde aan een Externe Instantie van zeer ernstige en acute zaken waarbij de Melder of de Derde in redelijkheid kan menen dat het algemeen belang de openbaarmaking als bedoeld in artikel 4 van deze Regeling aan een Externe Instantie noodzakelijk maakt.

Externe Instantie: iedere organisatie of vertegenwoordiger van een organisatie aan wie de Medewerker of de Derde een Vermoeden van een Zakelijke misstand of een Vermoeden van een Incident meldt als bedoeld in artikel 4.2 van deze Regeling.

Incident: feiten/gedragingen of omstandigheden door c.q. met betrekking tot PwC, haar externe accountants, haar personeelsleden, haar bestuurders, of haar commissarissen die integriteitsrisico's met zich mee kunnen brengen welke een ernstige bedreiging vormen voor de integere bedrijfsvoering van PwC.

Melder: Degene met een Vermoeden van een Zakelijke misstand of een Vermoeden van een Incident die werkzaam is voor PwC of verbonden is aan PwC, hieronder begrepen bestuurder, commissaris, partner, werknemer, uitzendkracht, freelancer, gedetacheerde, trainee of stagiaire.

Medewerker: Degene die werkzaam is voor PwC of verbonden is aan PwC, hieronder mede begrepen bestuurder, partner, werknemer, uitzendkracht, freelancer, gedetacheerde, trainee of stagiaire.

Melding: Bekendmaking van een Vermoeden van een Zakelijke misstand of Vermoeden van een Incident betreffende de organisatie van PwC door een Medewerker of een Derde bij een persoon of orgaan zoals aangegeven in deze Regeling.

Ondernemingsraad: De ondernemingsraad van PwC.

PwC: Coöperatie PricewaterhouseCoopers Nederland U.A., Holding PricewaterhouseCoopers Nederland B.V. en/of één of meer van haar dochtermaatschappijen.

QA Partner: Partner verantwoordelijk voor Quality Assurance binnen de Business Unit waarop een Melding betrekking heeft.

Raadsman/vrouw: De persoon die het vertrouwen van de Melder of de Derde geniet en op wie uit hoofde van zijn beroep of ambt een geheimhoudingsplicht rust (bijvoorbeeld notarissen, advocaten en artsen).

Raad van Bestuur: De raad van bestuur van PwC.

Raad van Commissarissen: De raad van commissarissen van Holding PricewaterhouseCoopers Nederland B.V.

Regeling: Deze Code of Conduct Meldings- en Klokkenluidersregeling

Stichting Ledenraad: Orgaan dat de belangen behartigt van de leden van de Coöperatie PricewaterhouseCoopers Nederland U.A. (partner B.V.'s). De Ledenraad geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de Raad van Bestuur over onderwerpen die worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Coöperatie.

Vermoeden van een Incident: Een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden van (dreigende) feiten/gedragingen of omstandigheden zoals omschreven bij de definitie van Incident.

Vermoeden van een Zakelijke misstand: Een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden van (dreigende) misstand zoals omschreven bij de definitie van Zakelijke misstand.

Vertrouwenspersoon: De persoon die op voordracht van de Ondernemingsraad door de Raad van Bestuur is benoemd om de Melder bij te staan in de meldingsprocedure en Medewerkers op vertrouwelijke wijze hierover te adviseren.

Wta: Wet toezicht accountantsorganisaties.

Zakelijke misstand: een misstand, niet zijnde een (Vermoeden van een) Incident zoals bedoeld in deze Regeling, met betrekking tot PwC in verband met onderstaande zaken,:

- een (dreigend) strafbaar feit
- een (dreigende) schending van wet- en regelgeving, (in)formele gedragsregels of (werk)instructies, waaronder begrepen (dreigende) schending van de voorschriften van de Wta/Bta die de uitvoering van de wettelijke controle betreffen
- een gevaar voor de volksgezondheid, veiligheid of het milieu
- (een dreiging van) het bewust onjuist informeren van publieke organen
- een (dreigende) verspilling van geld of middelen van PwC
- (een dreiging van) het bewust achterhouden, vernietigen of manipuleren van informatie over deze feiten

1.2 Overzicht indeling Procedures

1. De interne procedure voor Medewerkers staat omschreven in hoofdstuk 2 en bestaat uit drie onderdelen:
 - Melding Vermoeden van een Zakelijke misstand (artikel 2.1 en artikel 2.2)
 - Melding Vermoeden van een Incident (artikel 2.3)
 - Uitzondering: Melding bij Voorzitter Raad van Commissarissen (artikel 2.4)
2. De interne procedure voor Derden staat omschreven in hoofdstuk 3 en bestaat uit twee onderdelen:
 - Melding derde Vermoeden van een Zakelijke Misstand of Vermoeden van een Incident (artikel 3.1)
 - Melding derde ivm beroepsmatig handelen registeraccountant (artikel 3.2)
3. De externe procedure staat omschreven in hoofdstuk 4 en betreft de klokkenluidersregeling (melding aan een Externe Instantie).

1.3 Vertrouwenspersoon

1. De Raad van Bestuur benoemt op voordracht van de Ondernemingsraad en na advies van de Code of Conduct Partner per regio of per kantoor één of meerdere Vertrouwenspersonen. Benoeming geschiedt voor een periode van vier jaar met de mogelijkheid van herbenoeming.
2. Voor benoeming tot Vertrouwenspersoon komen in aanmerking medewerkers met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd die ten minste één jaar in dienst zijn van PwC, met uitzondering van partners, directors en leden van de Ondernemingsraad. De Vertrouwenspersoon dient aan de profielschets zoals opgesteld door de Raad van Bestuur te voldoen.
3. De Vertrouwenspersoon heeft tot kerntaak:
 - het optreden als aanspreekpunt voor Medewerkers op het gebied van de Code of Conduct en deze Regeling.
 - het zorgdragen voor de eerste opvang van de Medewerker, waarbij zo nodig kan worden doorverwezen naar andere deskundige hulp binnen de organisatie (bijvoorbeeld de leidinggevende, de Code of Conduct Partner of de QA Partner).

- het in goed overleg zoeken naar oplossingen en het verlenen van bemiddeling.
 - het verstrekken van informatie en advies over de Regeling en het adviseren van de Medewerker over het indienen van een Melding.
 - het desgewenst bijstaan van de Medewerker bij de meldingsprocedure. De Melder en de persoon op wie de Melding betrekking heeft, kunnen zich laten bijstaan door de Vertrouwenspersoon. Deze Vertrouwenspersoon kan niet dezelfde zijn.
 - het verlenen van nazorg.
 - het signaleren van knelpunten in de uitvoering van het beleid op het gebied van de Code of Conduct en het adviseren van de Code of Conduct Partner.
4. De Vertrouwenspersoon legt verantwoording af aan de Code of Conduct Partner en rapporteert per kwartaal en jaarlijks na afloop van het boekjaar (uiterlijk op 31 juli) aan de Code of Conduct partner over zijn/haar werkzaamheden als Vertrouwenspersoon. De privacy richtlijnen die door PwC in dat kader zijn opgesteld worden daarbij gevolgd.
5. De functie van Vertrouwenspersoon eindigt:
- op eigen verzoek.
 - door ontheffing uit de functie door de Raad van Bestuur op voordracht van de Ondernemingsraad of op voordracht van de Code of Conduct Partner.
 - door beëindiging van de arbeidsovereenkomst van de Vertrouwenspersoon met PwC.
 - door promotie tot director of partner
 - door het aflopen van de periode waarvoor hij/zij is benoemd, zonder dat herbenoeming heeft plaatsgevonden. Indien de zittingstermijn afloopt tijdens de begeleiding van een Medewerker, zet de Vertrouwenspersoon deze begeleiding in beginsel voort totdat de Melding is afgewikkeld.

1.4 Code of Conduct Partner

1. De Raad van Bestuur benoemt een Code of Conduct Partner die namens de Raad van Bestuur verantwoordelijk is voor de uitvoering en handhaving van de Code of Conduct en deze Regeling. Benoeming geschiedt voor de periode van vier jaar met de mogelijkheid van herbenoeming.
2. Voor benoeming tot Code of Conduct Partner komen in aanmerking partners van PwC met uitzondering van leden van de Raad van Bestuur, leden van de LoS-Board/Directie en leden van de Stichting Ledenraad. De Code of Conduct Partner dient aan de profielschets zoals opgesteld door de Raad van Bestuur te voldoen.
3. De Code of Conduct Partner heeft tot kerntaak:
 - het bewerkstelligen van een eenduidige uitvoering van de Regeling.
 - het fungeren als klankbord voor de Vertrouwenspersonen, de Business Conduct Commissie en de Raad van Bestuur.
 - het jaarlijks na afloop van het boekjaar (uiterlijk op 31 augustus) en per kwartaal rapporteren aan de Raad van Bestuur, mede op grond van de rapportages zoals deze door de Vertrouwenspersonen en de Business Conduct Commissie worden aangereikt.
 - het per kwartaal analyseren van de management informatie op Business Unit niveau die voortvloeit uit het Code of Conduct dashboard en het rapporteren van zijn/haar bevindingen aan de Raad van Bestuur.
 - het adviseren bij de benoeming van de Vertrouwenspersonen en de leden van de Business Conduct Commissie.
 - een signaalfunctie met betrekking tot het functioneren van de Vertrouwenspersonen, de business Conduct Commissie en het geven van opvolging hieraan.
4. De Code of Conduct Partner ontvangt een kopie van de adviezen van de Business Conduct Commissie en een kopie van de besluiten van de Raad van Bestuur voor een goede vervulling van zijn taken. Ook vindt periodiek overleg plaats tussen de Code of Conduct Partner en de Compliance Officer.

5. De functie van Code of Conduct Partner eindigt:
 - op eigen verzoek
 - door ontheffing uit de functie door de Raad van Bestuur.
 - door beëindiging van de aansluitingsovereenkomst met PwC.
 - door het aflopen van de periode waarvoor hij/zij is benoemd, zonder dat herbenoeming heeft plaatsgevonden

1.5 Secretaris Business Conduct Commissie

1. De Business Conduct Commissie wordt bijgestaan door een secretaris. De Raad van Bestuur benoemt de secretaris en een plaatsvervanger. Benoeming geschiedt voor de periode van vier jaar met de mogelijkheid van herbenoeming. De secretaris dient aan de profielschets zoals opgesteld door de Raad van Bestuur te voldoen.
2. De secretaris heeft geen stemrecht in de Business Conduct Commissie.
3. De functie van secretaris eindigt:
 - op eigen verzoek.
 - door ontheffing uit de functie door de Raad van Bestuur.
 - door beëindiging van de arbeidsovereenkomst.
 - na afloop van de periode waarvoor hij/zij is benoemd, zonder dat herbenoeming heeft plaatsgevonden.

1.6 Business Conduct Commissie

1. De Business Conduct Commissie heeft tot taak een Melding in behandeling te nemen, te onderzoeken en de Raad van Bestuur te adviseren over de afhandeling van de Melding of over beleid dat samenhangt met Meldingen in meer algemene zin.
2. De Business Conduct Commissie bestaat uit drie leden en een voorzitter. Voorts worden drie plaatsvervangende leden en een plaatsvervangende voorzitter benoemd.
3. De Business Conduct Commissie wordt benoemd door de Raad van Bestuur. Voor benoeming komen in aanmerking partners, directors en corporate managers (Firm Services) van PwC met uitzondering van leden van de Raad van Bestuur, leden van de LoSBoard/Directie en leden van de Stichting Ledenraad.
4. De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter zijn afkomstig uit de Line of Service Assurance en zijn registeraccountant of Accountant-administratieconsulent. De drie (plaatsvervangende) leden vertegenwoordigen de overige Line of Services (Tax, Advisory, Firm Services). In het kader van diversiteit wordt door de Raad van Bestuur ten minste een man en een vrouw benoemd als lid en ten minste een man en een vrouw als plaatsvervangend lid. Ook wordt er zoveel mogelijk rekening gehouden met andere diversiteitsaspecten. Benoeming geschiedt na verkregen advies van de Code of Conduct Partner voor de periode van vier jaar met de mogelijkheid van herbenoeming. De (plaatsvervangend) voorzitter en de (plaatsvervangende) leden dienen aan de profielschets zoals opgesteld door de Raad van Bestuur te voldoen.
5. De voorzitter zal bij de behandeling van de Melding een afvaardiging van drie vaste of plaatsvervangende leden van de Business Conduct Commissie samenstellen die de Melding in behandeling neemt. In het kader van diversiteit wordt ernaar gestreefd dat de samenstelling van de Business Conduct Commissie uit twee mannen en twee vrouwen bestaat en dat elke Line of Service is vertegenwoordigd.
6. Wanneer een lid of de voorzitter van de Business Conduct Commissie direct betrokken is bij de Melding of anderszins in relatie staat tot de Melder of de Derde, dan treedt dit lid of de voorzitter tijdelijk terug en wordt vervangen door zijn of haar plaatsvervanger zoals bepaald in lid 4.

7. De Business Conduct Commissie besluit bij meerderheid van stemmen.
8. Het lidmaatschap/voorzitterschap van de Business Conduct Commissie eindigt:
 - op eigen verzoek.
 - door ontheffing uit de functie door de Raad van Bestuur.
 - door beëindiging van de arbeidsovereenkomst of de aansluitingsovereenkomst van het lid of de voorzitter met PwC.
 - door het aflopen van de periode waarvoor hij/zij is benoemd, zonder dat herbenoeming heeft plaatsgevonden.
9. De Business Conduct Commissie kan huishoudelijk reglementen opstellen met betrekking tot haar eigen werkwijze. Deze reglementen mogen niet in strijd zijn met deze Regeling of wettelijke bepalingen. In situaties waarin deze Regeling en eventuele reglementen niet voorzien, kan de Business Conduct Commissie alle besluiten nemen en (onderzoeks)handelingen verrichten die zij in het kader van haar taakuitoefening nuttig of noodzakelijk acht.

2. Interne Procedure Medewerkers: Melding Vermoeden van een Zakelijke misstand

2.1 Oplossing in goed overleg

1. De Medewerker met een Vermoeden van een Zakelijke misstand wendt zich in eerste instantie voor overleg tot zijn/haar (direct/indirect) leidinggevende. Voornoemd overleg is gericht op het zoeken naar een oplossing van het Vermoeden van een Zakelijke misstand en ter voorkoming daarvan in de toekomst. De Medewerker kan zich tijdens het overleg laten bijstaan door de Vertrouwenspersoon.
2. De leidinggevende stelt de voorzitter van Business Conduct Commissie onverwijld op de hoogte, als hij/zij dit nodig acht.
3. Indien de Medewerker overleg met zijn leidinggevende in redelijkheid niet mogelijk acht, dan wendt de Medewerker zich rechtstreeks tot de voorzitter van de Business Conduct Commissie voor overleg.
4. De voorzitter van de Business Conduct Commissie of de leidinggevende informeert de QA Partner en de BUL indien hij/zij dit nodig acht.
5. Dit artikel is niet van toepassing indien sprake is van een Vermoeden van een Incident als bedoeld in artikel 2.3 of als sprake is van een uitzondering als bedoeld in artikel 2.4 (Melding bij voorzitter Raad van Commissarissen).

2.2 Indiening Melding

1. De Melder met het Vermoeden van een Zakelijke misstand kan een Melding indienen bij de Business Conduct Commissie in het geval:
 - het overleg in artikel 2.1 geen oplossing heeft opgeleverd of
 - het overleg in artikel 2.1 niet tot de mogelijkheden behoort en
 - de uitzondering in artikel 2.4 niet van toepassing is.
2. De Melding dient schriftelijk te worden ingediend bij de secretaris van de Business Conduct Commissie en bevat:
 - de naam en het adres van de Melder
 - de datum
 - de reden waarom de Melding wordt gedaan
 - een duidelijke omschrijving van de Melding

De Melding kan worden verstuurd aan:

- klachtmelding@nl.pwc.com
- PricewaterhouseCoopers B.V.
Secretaris Business Conduct Commissie
Antwoordnummer 46440
1060 WD Amsterdam

3. De secretaris van de Business Conduct Commissie registreert de Melding met de datum waarop deze is ontvangen en stuurt binnen vijf werkdagen een ontvangstbevestiging van de Melding aan de Melder.
4. De secretaris van de Business Conduct Commissie stelt de voorzitter van de Business Conduct Commissie en de Code of Conduct Partner op de hoogte van de Melding.
5. Indien de Melding niet volledig of onvoldoende duidelijk is, zal de Melder door de secretaris van de Business Conduct Commissie worden uitgenodigd de Melding binnen twee weken mondeling of schriftelijk aan te vullen, dan wel nader te motiveren.
6. De Business Conduct Commissie stelt vast of zij de Melding in behandeling neemt.
7. De Business Conduct Commissie is niet verplicht de Melding in behandeling te nemen of voort te zetten indien:
 - het voorval dat de aanleiding vormt voor het indienen van de Melding langer dan vijf jaar geleden heeft plaatsgevonden.
 - geen of onvoldoende overleg in de zin van artikel 2.1 heeft plaatsgevonden en dit wel van de Melder kan worden gevraagd. In dat geval kan de Business Conduct Commissie een termijn aan de Melder geven waarin het overleg alsnog dient plaats te vinden.
 - een procedure bij een (rechterlijke) instantie/college of bij de Accountantskamer aanhangig is (geweest) die samenhangt met de Melding.
 - een opsporingsonderzoek op bevel van de Officier van Justitie of een vervolging van een strafbaar feit gaande is die samenhangt met de Melding.
8. Binnen 15 werkdagen na ontvangst van de Melding bericht de Business Conduct Commissie de Melder schriftelijk of de Melding in behandeling wordt genomen. Indien de Melding niet in behandeling wordt genomen stelt de Business Conduct Commissie de Melder hiervan gemotiveerd op de hoogte.
9. Indien een Melding in behandeling wordt genomen, dan wordt ook de persoon op wie de Melding betrekking heeft van het bestaan van de Melding op de hoogte gebracht. Deze ontvangt een kopie van de Melding of een onderdeel daarvan. Voorgaande geldt niet indien dit het onderzoek en het verzamelen van het bewijs kan frustreren. In dat geval zal deze kennisgeving worden uitgesteld totdat het risico niet langer aanwezig is.

2.3 Melding Vermoeden van een Incident

1. De Medewerker aan wie een Vermoeden van een Incident bekend is geworden of gemaakt, wendt zich rechtstreeks tot de voorzitter de Business Conduct Commissie en doet direct Melding van het Vermoeden van een Incident conform artikel 2.2 lid 2. Dit artikel is niet van toepassing indien sprake is van een uitzondering als bedoeld in artikel 2.4 van deze Regeling (Melding bij voorzitter Raad van Commissarissen).
2. De Melding van een Vermoeden van een Incident dwingt vanwege haar aard tot voortvarendheid. In verband hiermee staan de voorzitter van de Business Conduct Commissie alle middelen en bevoegdheden ter beschikking die hij/zij nodig acht om een voortvarende en adequate behandeling van de Melding van het Vermoeden van een Incident te bewerkstelligen of af te dwingen, waaronder het inschakelen van de Compliance Officer.

3. De voorzitter van de Business Conduct Commissie informeert de leden van de Business Conduct Commissie, de Code of Conduct Partner, de Compliance Officer, de voorzitter van de Raad van Commissarissen en de voorzitter van de Raad van Bestuur die hem desgewenst zullen bijstaan vanaf het moment van de Melding van een Vermoeden van een Incident.
4. De artikelen 2.2 lid 2 tot en met lid 9 (indienen Melding), 2.5 (onderzoek Business Conduct Commissie), artikel 2.6 (advies Business Conduct Commissie) en artikel 2.7 (beslissing Raad van Bestuur) zijn ook van toepassing op de Melding van een Vermoeden van een Incident.

2.4 Uitzondering

Indien het Vermoeden van een Zakelijke misstand of het Vermoeden van een Incident een lid van een LoS-Board/Directie of een lid van de Raad van Bestuur betreft, dan verloopt de procedure te allen tijde via de Raad van Commissarissen. De secretaris van de Business Conduct Commissie geleidt de Melding door naar de voorzitter van de Raad van Commissarissen.

2.5 Onderzoek Business Conduct Commissie

1. Wanneer de Business Conduct Commissie de Melding in behandeling neemt, wordt zo spoedig mogelijk een onderzoek gestart. Desgewenst wordt in overleg met de QA Partner, de Code of Conduct Partner, de Compliance Officer, de leidinggevende of de Vertrouwenspersoon vastgesteld welke stappen ondernomen dienen te worden om de Melding nader te onderzoeken.
2. De Business Conduct Commissie onderzoekt de Melding zorgvuldig. De Business Conduct Commissie mag alle informatie inwinnen die naar het oordeel van de Business Conduct Commissie voor een behoorlijke taakvervulling noodzakelijk is. Degenen die om informatie worden gevraagd door de Business Conduct Commissie, zijn verplicht hieraan medewerking te verlenen.
3. De Business Conduct Commissie is vrij te horen wie zij nodig acht. Degenen die worden benaderd door de Business Conduct Commissie om te worden gehoord, zijn verplicht hieraan medewerking te verlenen.
4. De zittingen van de Business Conduct Commissie zijn besloten. Van iedere zitting wordt een samenvatting gemaakt. Indien degene die gehoord wordt, het niet eens is met de samenvatting, zal zijn/haar toelichting als bijlage bij de samenvatting worden gevoegd.
5. De Business Conduct Commissie kan zich intern of extern laten adviseren, op voorwaarde dat de vertrouwelijkheid en de zorgvuldigheid van de behandeling van de Melding op eenzelfde wijze wordt gewaarborgd en de maximale onderzoekstermijn wordt gerespecteerd (artikel 2.5 lid 7). Indien de Business Conduct Commissie forensisch onderzoek wenselijk acht, dan legt zij dit eerst zo spoedig mogelijk in een (tussentijds) advies voor aan de Raad van Bestuur.
6. De secretaris van de Business Conduct Commissie draagt zorg voor toezending van de samenvatting aan de Melder, de leden van de Business Conduct Commissie en degene die gehoord worden of betrokken zijn; één en ander nader te bepalen door de Business Conduct Commissie.
7. Uitgangspunt is dat de onderzoekstermijn van de Business Conduct Commissie maximaal acht weken bedraagt. Deze termijn vangt aan op de datum waarop de Melding in behandeling is genomen zoals aangegeven in artikel 2.2 lid 8. De Raad van Bestuur kan deze termijn op verzoek van de Business Conduct Commissie met maximaal vier weken verlengen zoals in artikel 2.6 en artikel 2.7 aangegeven.

2.6 Advies Business Conduct Commissie

1. De Business Conduct Commissie brengt binnen uiterlijk acht weken na het in behandeling nemen van de Melding schriftelijk advies uit aan de Raad van Bestuur over de Melding. Het advies kan ook een tussentijds advies zijn of inhouden dat nog nader (forensisch) onderzoek dient plaats te vinden. De Business Conduct Commissie kan in haar (tussentijds) advies de Raad van Bestuur verzoeken de onderzoekstermijn met maximaal vier weken te verlengen.

2. In het schriftelijk advies geeft de Business Conduct Commissie in ieder geval gemotiveerd aan:
 - of hetgeen zich heeft voorgedaan een Vermoeden van een Zakelijke misstand of een Vermoeden van een Incident is zoals bedoeld in deze Regeling.
 - of aannemelijk is geworden dat de feiten/omstandigheden waardoor het Vermoeden van een Zakelijke misstand of het Vermoeden van een Incident bij de Melder is ontstaan, zich hebben voorgedaan.
 - of hetgeen zich heeft voorgedaan een risico vormt voor de integere bedrijfsvoering van PwC of geacht kan worden in strijd te zijn met het PwC beleid ter voorkoming en ter bestrijding van betrokkenheid van PwC of haar Medewerkers bij strafbare feiten of wetsovertredingen die het vertrouwen in PwC of in de financiële markten kunnen schaden.
 - of de Melding aanleiding geeft tot nader (forensisch) onderzoek en/of tussentijdse, orde- of disciplinaire maatregelen, en zo ja, welke maatregelen het meest gepast zijn.
 - of de Melding aanleiding geeft tot maatregelen teneinde een Zakelijke misstand of een Incident op te heffen of in de toekomst te voorkomen.
 - of enige (externe) derde van de Melding van het Vermoeden van een Zakelijke misstand of het Vermoeden van een Incident op de hoogte moet worden gebracht.
3. De Melder, de Code of Conduct Partner en degene die betrokken zijn, één en ander nader te bepalen door de Business Conduct Commissie, ontvangen een kopie van het advies of een onderdeel daarvan van de Business Conduct Commissie.

2.7 Beslissing Raad van Bestuur

1. De Raad van Bestuur neemt binnen vier weken na ontvangst van het (tussentijds) advies van de Business Conduct Commissie een beslissing naar aanleiding van de Melding. De Raad van Bestuur kan op verzoek van de Business Conduct Commissie besluiten de onderzoekstermijn met maximaal vier weken te verlengen. Indien sprake is van (orde)maatregelen, waaronder non-actiefstelling, wordt de voortzetting van deze maatregel gelijktijdig heroverwogen.
2. Indien de Raad van Bestuur zijn beslissing niet binnen een periode van vier weken kan geven, wordt de Melder en degene op wie de Melding betrekking heeft, door de Raad van Bestuur hiervan in kennis gesteld. Daarbij wordt aangegeven binnen welke termijn zij een reactie tegemoet kunnen zien.
3. Indien de Raad van Bestuur voornemens is een beslissing te nemen die afwijkt van het advies van de Business Conduct Commissie, verzoekt hij eerst de voorzitter van de Business Conduct Commissie een nadere (mondelijke) toelichting te geven op het advies. Indien de Raad van Bestuur het advies van de Business Conduct Commissie niet volgt, zal hij in overleg met de voorzitter van de Business Conduct Commissie of de voorzitter van de Raad van Commissarissen afwijken van het advies van de Business Conduct Commissie.
4. Indien de beslissing van de Raad van Bestuur afwijkt van het advies van de Business Conduct Commissie, wordt deze afwijking in de beslissing gemotiveerd.
5. De Melder, de Code of Conduct Partner, de Business Conduct Commissie en degene op wie de Melding betrekking heeft, een en ander nader te bepalen door de Raad van Bestuur, ontvangen van de Raad van Bestuur een kopie van zijn beslissing of een onderdeel daarvan onder vermelding van de eventueel genomen maatregelen. De Raad van Bestuur kan eventueel andere betrokkenen informeren over de uitkomst van de besluitvorming.

3. Interne procedure Derden

3.1 Melding Derde Vermoeden van een Zakelijke misstand of Vermoeden van een Incident

1. Een Derde die een Vermoeden van een Zakelijke misstand of een Vermoeden van een Incident heeft, kan hiervan een Melding doen bij de secretaris van de Business Conduct Commissie conform artikel 2.2 lid 2.
2. De artikelen 2.2 lid 2 tot en met lid 9 (indienen Melding), artikel 2.5 (onderzoek Business Conduct Commissie), artikel 2.6 (advies Business Conduct Commissie) en artikel 2.7 (beslissing Raad van Bestuur) zijn ook van toepassing op de Melding door een Derde aan de Business Conduct Commissie.
3. De Raad van Bestuur kan in zijn besluitvorming op grond van artikel 2.7 de Directie betrekken.
4. Indien het Vermoeden van een Zakelijke misstand of het Vermoeden van een Incident een lid van een LoS-Board/Directie of een lid van de Raad van Bestuur betreft geleidt de secretaris van de Business Conduct Commissie de Melding door naar de voorzitter van de Raad van Commissarissen.

3.2 Melding derde ivm beroepsmatig handelen registeraccountant/accountant-administratieconsulent

Indien een melding door de Derde betrekking heeft op de wijze waarop een registeraccountant of een Accountant-administratieconsulent zich bij de uitoefening van zijn beroep jegens de Derde heeft gedragen, is in aanvulling op en in afwijking van artikel 3.1 van deze Regeling Bijlage I van toepassing.

4. Externe procedure Medewerkers en Derden

4.1 Klokkenluiden: Melding aan Externe Instantie

1. Een Vermoeden van een Zakelijke misstand of het Vermoeden van een Incident kan na het doorlopen van de procedure zoals bedoeld in artikel 2 en artikel 3 gemeld worden bij een Externe Instantie indien de Medewerker of de Derde in redelijkheid kan menen dat het algemeen belang de openbaarmaking aan een Externe Instantie noodzakelijk maakt, zoals bijvoorbeeld in geval van:
 - Acuut gevaar, waarbij een zwaarwegend en spoedeisend maatschappelijk belang onmiddellijke externe melding noodzakelijk maakt.
 - Een situatie waarin Melder of de Derde in redelijkheid kan vrezen voor tegenmaatregelen als gevolg van de interne melding.
 - Een duidelijke aanwijsbare dreiging van verduistering of vernietiging van bewijsmateriaal.
 - Een eerdere interne melding overeenkomstig de procedure van dezelfde misstand, die de misstand niet heeft weggenomen.
 - Een wettelijke plicht tot directe externe melding
2. Een Externe Instantie in de zin van deze Regeling is iedere organisatie of vertegenwoordiger van een organisatie aan wie de Melder of de Derde een Vermoeden van een Zakelijke misstand of een Vermoeden van een Incident meldt omdat dit naar zijn/haar redelijk oordeel van een zodanig groot maatschappelijk belang is dat dit belang in de concrete omstandigheden van het geval zwaarder moet wegen dan het belang van PwC bij geheimhouding of niet openbaarmaking daarvan. De melding vindt plaats aan de Externe Instantie die daarvoor naar het redelijk oordeel van de Melder of de Derde gelet op de omstandigheden van het geval het meest in aanmerking komt en in staat mag worden geacht direct of indirect de vermoede misstand op te kunnen heffen of te doen heffen. Daarbij houdt de Melder of de Derde enerzijds rekening met de effectiviteit waarmee die derde kan ingrijpen en anderzijds met het belang van PwC bij een zo gering mogelijke (reputatie)schade als gevolg van dat ingrijpen, voorzover die schade niet noodzakelijkerwijs voortvloeit uit het optreden tegen de misstand. Onder Externe Instantie wordt in ieder geval verstaan:
 - een instantie die is belast met de opsporing van strafbare feiten.
 - een instantie die is belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift.

- een andere daartoe bevoegde instantie waar het vermoeden van een misstand kan worden gemeld.
3. Naarmate de mogelijkheid van (reputatie)schade voor PwC als gevolg van de melding bij een Externe Instantie groter wordt, dient het Vermoeden van een Zakelijke misstand of het Vermoeden van een Incident bij de Melder of de Derde, die bij een Externe Instantie meldt, sterker te zijn.

5. Rapportage melding- en klokkenluidersregeling

5.1 Rapportage & Privacy

Rapportages in het kader van deze regeling geschieden op anonieme wijze, dat wil zeggen zonder het benoemen van zaken die direct of indirect terug te leiden zijn naar de identiteit van de Melder of andere betrokken individuen. De privacy richtlijnen die door PwC in dat kader zijn opgesteld worden daarbij gevolgd.

5.2 Rapportage Business Conduct Commissie

1. De Business Conduct Commissie rapporteert per kwartaal en jaarlijks na afloop van het boekjaar (uiterlijk op 31 juli) aan de Code of Conduct Partner over:
 - het aantal en de aard van de Meldingen van een Vermoeden van een Zakelijke misstand of van een Vermoeden van een Incident.
 - het aantal onderzoeken dat de Business Conduct Commissie heeft verricht.
 - het aantal en de aard van de behandelde zaken.
 - de uitgebrachte adviezen van de Business Conduct Commissie.
 - de beslissingen van de Raad van Bestuur.
2. De Business Conduct Commissie of de Code of Conduct Partner kan (tussentijds) aan de Raad van Bestuur beleidsaanbevelingen doen en zijn daartoe verplicht in het geval hiaten of onjuistheden in het beleid worden geconstateerd.

5.2 Rapportage Compliance Officer

1. Indien de Raad van Bestuur heeft geoordeeld dat sprake is van een schending van de Wta of indien er sprake is van een Melding door een Derde over de uitvoering van de wettelijke controle zoals geregeld in artikel 3 van deze Regeling, ontvangt de Compliance Officer ten behoeve van de vastlegging op grond van artikel 24 lid 1 Bta en artikel 25 Bta van de Raad van Bestuur:
 - een beschrijving c.q. een overzicht van de Melding op hoofdlijnen.
 - de beslissing van de Raad van Bestuur op het advies van de Business Conduct Commissie met inbegrip van de eventuele maatregelen die de Raad van Bestuur heeft genomen en de daaraan ten grondslag liggende overwegingen.
 - de eventuele – in overleg met de Directie – genomen of te nemen maatregelen tot aanpassing van het stelsel van kwaliteitsbeheersing of de afwikkeling van een Melding.
2. Mede op grond hiervan stelt de Compliance Officer jaarlijks een verslag op met een overzicht van de maatregelen die zijn genomen en de daaraan ten grondslag liggende overwegingen. De uitkomsten van dit verslag worden gedeeld met medewerkers en partners van PwC.
3. Voor zover de Melding betrekking heeft op een Vermoeden van een Incident, ontvangt de Compliance Officer, van de Raad van Bestuur indien de Raad van Bestuur heeft geoordeeld dat sprake is van een Incident, ten minste:
 - de feiten, omstandigheden en kenmerken van het Incident.
 - de gegevens over de personen die het Incident hebben bewerkstelligd of bevorderd.
 - de genomen of te nemen maatregelen naar aanleiding van het Incident, dat wil zeggen: zowel de maatregelen jegens de eventuele personen die het Incident hebben bewerkstelligd als de maatregelen die bestaan uit het verbeteren van procedures of het aanpassen van beleid om een Incident te voorkomen.

Voorzover het de PwC accountants organisatie betreft, een en ander mede ten behoeve van:

- de onverwijld melding door de Compliance Officer aan de Autoriteit Financiële Markten op grond van artikel 32 lid 4 Bta.
- vastlegging daarvan door de Compliance Officer en bewaring gedurende ten minste zeven jaren op grond van artikel 33 Bta.

5.3 Rapportage overige

1. De Vertrouwenspersonen en de QA partner rapporteren jaarlijks na afloop van het boekjaar (uiterlijk op 31 juli) aan de Code of Conduct Partner over alle voorvallen die in goed overleg zijn opgelost en niet geleid hebben tot een Melding aan de Business Conduct Commissie.
2. De Raad van Bestuur zal de Raad van Commissarissen en de Ondernemingsraad ten minste jaarlijks informeren over de werking van de Meldings- en Klokkenuidersregeling.

6. Dossiervorming & Privacy

1. De dossiers met betrekking tot de meldingsprocedure worden opgenomen in het archief van de Business Conduct Commissie. De toegang tot dit archief is uitsluitend voorbehouden aan de raad van bestuur, Code of Conduct partner, de leden van de Business Conduct Commissie en de secretaris. De secretaris draagt zorg voor bewaring van het desbetreffende dossier.
2. Een dossier wordt vernietigd na afloop van de relevante verjaringstermijn, hetgeen geschiedt onder verantwoordelijkheid van de voorzitter van de Business Conduct Commissie.
3. De Wet bescherming persoonsgegevens is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van deze Regeling. De privacy richtlijnen die door PwC in dat kader zijn opgesteld worden daarbij gevolgd.

7. Geheimhouding

Een ieder die betrokken is in het kader van de Meldings- en Klokkenuidersregeling is verplicht tot strikte geheimhouding van alle informatie waarvan hij/zij als zodanig kennis neemt en besteedt de uiterste zorg aan de vertrouwelijkheid van de gegevens die hem/haar ter kennis komt. Het verstrekken van informatie is alleen toegestaan voorzover dat noodzakelijk is voor de behandeling van de Melding en daaruit vloeiende rapportageverplichtingen conform deze Regeling, in geval van wettelijke verplichtingen of (gerechtelijke) procedures.

8. Anonimiteit

1. De anonimiteit van een Melder of een Derde die een Melding doet van een Vermoeden van een Zakelijke misstand of van een Vermoeden van een Incident wordt op diens verzoek gerespecteerd op voorwaarde dat:
 - dit niet in strijd is met wettelijke verplichtingen en
 - de gerechtvaardigde belangen van PwC hierdoor niet in gevaar komen.Als een situatie zich voordoet waarbij de anonimiteit niet langer zonder meer kan worden gewaarborgd, wordt de Melder of de Derde vooraf gevraagd of hij/zij zijn/haar Melding wenst te handhaven. In alle gevallen wordt uiterst zorgvuldig omgegaan met de belangen van de Melder of de Derde die een Melding heeft gedaan en mag de Melder of de Derde rekenen op bescherming.
2. Het voorgaande laat onverlet dat het noodzakelijk kan zijn de identiteit van de Melder, de Derde of van degene op wie de Melding betrekking heeft, mee te delen, zoals bijvoorbeeld in geval van een wettelijke verplichting aangifte te doen of incidenten te melden aan de (toezichhoudende) autoriteiten, de plicht als getuige vragen te beantwoorden aan de bevoegde personen/instanties in het kader van onderzoek of (gerechtelijke) procedures die worden ingesteld in relatie tot de Melding.

9. Geen benadeling/Rechtsbescherming

De Medewerker die te goeder trouw en met inachtneming van de bepalingen in deze regeling een Melding doet van een Vermoeden van een Zakelijke misstand of van een Vermoeden van een Incident mag in geen enkel opzicht in zijn/haar positie binnen de organisatie hinder ondervinden of benadeeld worden als gevolg van het doen van een melding. Dat geldt ook voor de leidinggevende, de Vertrouwenspersoon, QA Partner, de Code of Conduct Partner de voorzitter, leden, secretaris van de Business Conduct Commissie of anderen die uit hoofde van hun functie op basis van deze Regeling betrokken zijn bij een Melding of onderzoek daarvan.

In het kader van nazorg vindt binnen 3 tot 6 maanden na afronding van de procedure een of meerdere evaluatiegesprekken plaats met de Medewerker. De Code of Conduct Partner zal hiertoe het initiatief nemen.

10. Raadsman/vrouw

1. De Melder, de Derde of degene op wie de Melding betrekking heeft, kan een raadsman/vrouw inschakelen en zich desgewenst door hem/haar laten vertegenwoordigen.
2. Als Raadsman/vrouw kan fungeren iedere (externe) persoon, die het vertrouwen van Melder of de Derde geniet en op wie uit hoofde van zijn beroep of ambt een geheimhoudingsplicht rust (bijvoorbeeld notarissen, advocaten en artsen).

11. Rechtsverwerking

Gebruikmaking van deze Regeling leidt niet tot verwerking van enig recht van de Melder of de Derde. Ongeacht de uitkomst van de procedure met betrekking tot de Melding, heeft de Melder of de Derde het recht om rechtsmiddelen aan te wenden.

12. Inwerkingtreding

Deze Regeling treedt in werking op 1 juli 2016 en is gepubliceerd op www.pwc.nl. Deze regeling kan van tijd tot tijd worden aangepast. Meldingen gedaan vóór aanpassing van de Regeling worden altijd afgehandeld conform de Regeling zoals die gold ten tijde van de indiening van de Melding.

Bijlage I

Melding derde ivm beroepsmatig handelen registeraccountant

1. In aanvulling op en in afwijking van deze Regeling geldt het navolgende indien de klacht door de Derde betrekking heeft op de wijze waarop een registeraccountant of een Accountant-administratieconsulent zich bij de uitoefening van zijn beroep jegens de Derde heeft gedragen.
2. De Derde kan er ook voor kiezen zich te wenden tot de Klachtencommissie NBA.
3. De melding dient te zijn ondertekend en wordt ingediend bij de secretaris van de Business Conduct Commissie en bevat in ieder geval:
 - de naam en het adres van de Derde
 - de naam van de registeraccountant of Accountant-administratieconsulent op wiens gedraging de melding betrekking heeft
 - de datum
 - een omschrijving van de gedraging waartegen de melding is gericht
 - de reden waarom de melding wordt gedaan
 - De melding kan ook een voorstel voor afwikkeling bevatten.

De melding kan worden verstuurd aan:

- klachtmelding@nl.pwc.com
- PricewaterhouseCoopers B.V.
Secretaris Business Conduct Commissie
Antwoordnummer 46440
1060 WD Amsterdam

4. De Business Conduct Commissie is niet verplicht de melding van de Derde in behandeling te nemen of voort te zetten:
 - indien de melding door een Derde uitsluitend over een declaratie gaat.
 - Indien de melding betrekking heeft op een gedraging die door indiening van een melding aan het oordeel van de accountantskamer is onderworpen (geweest);
 - de melding betrekking heeft op beroepsmatig handelen dat langer dan drie jaar na constatering daarvan of langer dan zes jaar voor indiening van de melding heeft plaatsgevonden;
 - zolang een opsporingsonderzoek op bevel van de Officier van Justitie of een vervolging van een strafbaar feit gaande is in relatie tot de melding/gedraging;
 - indien niet is voldaan aan de gestelde vereisten voor het in behandeling nemen van de melding conform deze Regeling, mits de Derde de gelegenheid heeft gehad het verzuim te herstellen binnen een door de Business Conduct Commissie gestelde termijn.
5. Zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van de melding bericht de Business Conduct Commissie de Derde schriftelijk of de melding in behandeling wordt genomen.
6. De Business Conduct Commissie zendt een melding of mededeling die niet voor haar bestemd is en ook niet wordt doorgezonden zo spoedig mogelijk terug aan de Derde onder vermelding van de reden van het terugzenden.
7. De Business Conduct Commissie draagt zorg voor een zorgvuldige en behoorlijke behandeling van de ontvangen melding. In de behandeling door de Business Conduct Commissie ligt de nadruk op het middels overleg bereiken van overeenstemming.

8. De registeraccountant of Accountant-administratieconsulent op wiens gedraging de melding betrekking heeft, wordt de gelegenheid geboden om binnen een termijn van maximaal drie weken een schriftelijke reactie in te dienen bij de Business Conduct Commissie. Op verzoek van de registeraccountant of Accountant-administratieconsulent, kan de Business Conduct Commissie besluiten deze periode te verlengen met een redelijke termijn. De Derde wordt hiervan op de hoogte gesteld.
9. De Business Conduct Commissie stelt zoveel mogelijk de Derde en registeraccountant of Accountant-administratieconsulent in de gelegenheid hun standpunt mondeling toe te lichten en kan besluiten (een van) beiden te horen. Hiervan kan worden afgezien indien de melding kennelijk ongegrond is. Van het horen wordt een samenvatting gemaakt.
10. De Business Conduct Commissie handelt de melding zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen 26 weken af. De termijn kan worden opgeschort indien de melding (nog) niet voldoet aan de vereisten zoals omschreven in artikel 3, de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken of als er middels overleg geprobeerd wordt overeenstemming te bereiken. Indien de Business Conduct Commissie de melding niet binnen deze periode kan afhandelen, wordt de Derde en de betreffende registeraccountant of Accountant-administratieconsulent hiervan in kennis gesteld. Daarbij wordt aangegeven binnen welke termijn zij een reactie tegemoet kunnen zien.
11. De Business Conduct Commissie stelt de Derde en de registeraccountant of Accountant-administratieconsulent, schriftelijk en gemotiveerd in kennis van haar bevindingen inzake de melding en van een eventuele aanbeveling aan de Raad van Bestuur of aan de NV-Directie.
12. De beslissing van de Business Conduct Commissie strekt tot
 - gegrondverklaring van de melding
 - ongegrondverklaring van de meldingIndien de melding betrekking heeft op een handelen of nalaten als bedoeld in artikel 22 lid 1 van de Wet tuchtrechtspraak accountants, wordt in de beslissing gemeld dat de Derde zich alsnog kan wenden tot de accountantskamer.
13. De melding vervalt zodra de Derde aan de Business Conduct Commissie te kennen geeft dat de registeraccountant of Accountant-administratieconsulent, hierop naar tevredenheid van de Derde heeft gereageerd.